

Communicatieproject 'Allesbranders, Houtkachels en Open Haarden' in de laatste fase.

In september 1998 werd in de nieuwsbrief de laatste oproep geplaatst voor deelname aan de multidisciplinaire overleggroep over het onderwerp overlast door stoken van allesbranders, houtkachels en open haarden. (NB. Allesbranders bestaan niet meer. Deze naam wekt namelijk ten onrechte de suggestie dat alles er in mag worden verbrand. Het betreft hier eigenlijk houtkachels). Kort daarna heeft de eerste vergadering plaatsgevonden, waaraan o.a. deelnamen: medisch milieukundigen, wetenschapswinkels, een Buro voor Rechtshulp, TNO, Infomil en het Ministerie van VROM. Het Meldpuntenetwerk vertegenwoordigde daarin, op grond van de door hen geregistreerde gezondheidsklachten, de burgers.

De bedoeling was dat in eerste instantie een protocol voor de burgers m.b.t. de klachtenafhandeling zou worden geschreven. Het bleek echter al snel dat dit geen effect zou sorteren en geen aanvulling zou zijn op de al bestaande stappenplannen, als ook de gemeentelijke klachtenafhandeling niet gestroomlijnd zou worden en er voor de gemeentes enkele knelpunten zouden worden opgelost. Zoals het nu is, hangt het al of niet soepele oplossen van de klachten vooral af van de inventiviteit, de tijd en de financiën, die een gemeente(ambtenaar) in het oplossen van een overlastprobleem door stoken steekt. Dit kan van gemeente tot gemeente verschillend zijn.

Het Ministerie van VROM bleek geen voorstander te zijn van het opnemen van een stookverbod (ook niet van nat en/of verontreinigd hout, spaanplaat enz) in een Algemene Maatregel van Bestuur, maar werkt liever aan de volgende punten die zowel overlast als milieubelasting door hout stoken moeten verminderen (NB. toename van overlast en milieuvervuiling gaan ongeveer gelijk op):

1. Het samenstellen van het Handboek Sfeerverwarming.
(Het Meldpuntenetwerk heeft door in de redactiecommissie zitting te hebben een bijdrage hieraan geleverd en kritiek uitgeoefend op de inhoud. Tevens kwam het materiaal dat door het MGM verzameld werd goed van pas en werkte eraan mee dat aan alle invalshoeken voldoende aandacht geschonken werd).
2. Afspraken maken met leveranciers over de kwaliteit van het op de markt gebrachte hout.
3. Verbeteren van de emissie-eigenschappen van bestaande en nieuwe houtkachels en promoten van aardgasgestookte toestellen.

In de overleggroep werd sterk de behoefte gevoeld te inventariseren hoe gemeentes tegen de problematiek aankijken en ermee omgaan. Mogelijk zouden er gemeentes zijn die procedures of voorlichtingsmateriaal hebben, waar anderen ook wat aan hebben. Deze ideeën zouden dan in het protocolvoorstel verwerkt kunnen worden.

Het MGM heeft daarom naar B&W van 36 gemeentes een conceptprotocol, een concept tekstvoorstel voor een artikel 3.7.3 van de bouwverordening en een enquête gestuurd. Naar B&W, omdat de overleggroep van mening was dat er dan zeker een antwoord zou komen. Dat bleek niet zo te zijn. Slechts 13 van de 36 gemeentes stuurden een antwoord (36%), terwijl 8 gemeentes de moeite namen om de enquête ingevuld terug te sturen (22%).

De gemeentes, die wel antwoordden, maar niet de enquête invulden gaven o.m. het volgende te kennen:

1. Het invullen van de enquête is niet nodig, want de problemen doen zich bij ons niet voor,
2. Er is geen tijd voor het invullen, laat staan nadenken over de problematiek, want er is een structurele onderbezetting. Door het beperkte aantal gevallen heeft het probleem bovendien geen prioriteit.
3. In voorkomende gevallen is het een ellende en wij onderschrijven met vreugde uw streven.

De gemeentes die de moeite namen om de enquête terug te sturen waren Almere, Amsterdam, Delft, Eindhoven, Goes (stuurde wel de enquête terug, maar beantwoordde de vragen niet), Nijmegen, Zwolle en Zutphen.

Resultaten:

Ondanks alle bestaande richtlijnen en klachtenprocedures blijken de problemen op het gebied van hinder door verkeerd stookgedrag van burens moeilijk op te lossen, zowel voor burgers als voor gemeentes. De meerderheid van de bovengenoemde gemeentes vindt de huidige mogelijkheden om op te treden tegen de veroorzaker onvoldoende.

Klachten komen nu vaak bij verschillende afdelingen binnen, in geval van nood bij de brandweer of bij de politie. De helft van de gemeentes wil graag dat de intake gestroomlijnd wordt, zoals in het conceptprotocol wordt aangegeven. Een gemeente merkt op dat alle klachten direct bij Bouw-en Woningtoezicht moeten komen. Een andere gemeente vindt dat het niet realiseerbaar is een afzonderlijke procedure voor stookproblematiek binnen de huidige werkwijze van Bouw-en Woningtoezicht in te voegen.

De meerderheid van de gemeentes is het eens met de rol, die de vaste medewerker van Bouw-en Woningtoezicht in het geheel speelt: afleggen van huisbezoeken bij klager en veroorzaker, inventarisatie van bouwkundige fouten en van signalen die op verkeerd stookgedrag duiden, het geven van voorlichting en het maken van een schriftelijk verslag, zowel voor klager als voor overlastgever.

Het blijkt dat er bij de meeste gemeentes geen vaste mediator is, die ingezet kan worden bij geschillen tussen burens, en de meerderheid denkt ook dat het niet veel zal uitmaken of er een vaste bemiddelaar is, die goed op de hoogte is van de procedures rond stoken. Het MGM heeft daar een andere mening over. Wanneer door een vast

mediatieteam, dat begeleid wordt door de overheid, de problemen in een vroeg stadium kunnen worden opgelost, hebben zowel burgers als gemeentes daar baat bij. Zo heeft de politie van Almere een team van vrijwilligers, dat uiteraard ook voor allerlei andere burengeschillen kan worden ingezet.

Volgens **alle** gemeentes is verbetering of uniformering nodig van de methodes om hinder door rookgassen te objectiveren. Als er een aanscherping van de regelgeving moet komen vinden de meesten dat dit in de Bouwverordening moet gebeuren en niet in de APV. Dat vindt men omdat dit dan aansluit bij de al bestaande gemeentelijke regelgeving, omdat het gaat over bouwtechnische voorzieningen en omdat het gemakkelijker handhaafbaar en afdwingbaar is.

Over het uitbreiden van artikel 3.7.2. Van de bouwverordening met een art. 3.7.3, waarin een voorstel wordt gedaan tot een beperkt stookverbod (stoken is alleen toegestaan als het geen overlast veroorzaakt; de meest voorkomende oorzaken zijn in dat artikel omschreven) kan op grond van de zeer verschillende meningen geen duidelijke conclusie worden getrokken. Er is geen eenduidige mening over op welke manier er juridisch iets moet veranderen, maar dat er iets moet veranderen, vinden de meesten wel. Men komt al snel tot de conclusie dat eerst verbieden en dan onder bepaalde voorwaarden toelaten ingewikkeld en moeilijk te handhaven is, hoewel dat op andere terreinen wel werkt. Rechtstreeks verbieden van bijvoorbeeld het stoken van nat of verontreinigd hout, zal volgens een ambtenaar van Bouw- en Woningtoezicht, gemakkelijker werken.

De Wetenschapswinkel TU Delft heeft inmiddels toegezegd onderzoek te willen doen om een meetprotocol op te stellen om hinder door het stoken van houtkachels en haarden in de toekomst te kunnen objectiveren. Het meldpuntennetwerk heeft daartoe enkele melders benaderd, die hun woning beschikbaar willen stellen als onderzoekslocatie.

Zowel het meetprotocol als het protocol voor de burgers zal eind december gereed zijn. Ditzelfde geldt voor het Handboek Sfeerverwarming van het Ministerie van VROM, dat een uitgebreid stuk voorlichting is, waar alle facetten en invalshoeken van de sfeerverwarming op een begrijpelijke wijze besproken resp. belicht worden.

Er is overlegd met een gemeentelijke ombudsman over wie de kosten van een hinderonderzoek zou moeten dragen. Het werd niet redelijk gevonden de kosten van een dergelijk onderzoek in rekening te brengen bij de betrokken burgers.

Het MGM heeft twee gemeenteambtenaren gevonden, die zich terdege in de problematiek verdiept hadden.

1. P. Baas van de gemeente Zuidhoorn (voordien Castricum) had al een uitgebreide handleiding geschreven over alle facetten van de stookproblematiek. Zijn voorbeeldbepaling voor de gemeentelijke bouwverordening met daarin een

verbodsbepaling wordt opgenomen in het Handboek Sfeerverwarming en komt op die manier bij alle gemeentes.

2. P. Wilders van de gemeente Almere heeft een uniek samenwerkingsverband gevormd met het preventieteam van de brandweer en met het vrijwillige mediatorsteam van de politie. Hierdoor was het mogelijk problemen, ook de lang bestaande, snel op te lossen. Door deze werkwijze, die problemen al in een beginstadium oplost, wordt aanscherping van art. 3.7.2. van de Bouwverordening niet nodig geacht.

Het MGM zal er voor zorgen dat de informatie van de Gemeente Almere verspreid wordt.